

KÜLÖNFÉLÉK

HALÁLOZÁSOK.

Ferenczi Ede, ny. hitb. erdőmester és ny. érsekurad. főerdőtanácsos, Egysületünknek hosszú időn át volt tagja, február hó 20-án, életének 75. évében Mislán elhunyt.

Hering Albert erdőtanácsos február hó 22-én 53 éves korában Budapesten elhunyt.

Nyugodjanak békében!

SZEMÉLYI HÍREK.

A *Kormányzó Úr Öfömméltósága* legfelsőbb elhatározásával, az átlagon felülemelkedő teljesítmények elismeréséül, *Sándor Béla* m. kir. II. oszt. honvéd főerdőtanácsosnak, a *Magyar Érdemrend* lovagkeresztjét adományozni méltóztatott.

III. Viktor Emánuel Öfelsége, az olasz király és császár, legfelsőbb elhatározásával, az olasz és magyar kapcsolatok kímélyítése körül szerzett érdemeinek elismeréséül, *Sándor Béla* m. kir. II. oszt. honvéd főerdőtanácsosnak, az *Olasz Királyi Koronarend* lovagi fokozatát, illetőleg lovagkeresztjét adományozni méltóztatott.

FÜRESZÜZEMI SZAKMUNKÁSOK KIKÉPZÉSE — NÉMETORSZÁGBAN.

Érdekes és szinte megmagyarázhatatlan jelenség, hogy az ipari munkásnevelés egyre hatalmasabb arányú és különleges ágazatokra oszló fejlődésében a *fűrészüzem mind a mai napig mostohagyerek maradt*.

Senkinek nem jutott eszébe, sem hatóságnak, sem oktatásügyi intézménynek, de még csak érdekképviseletnek sem, hogy a faipar egyik legtöbb értelmet és ügyességet kívánó ágában a munkások rendszeres kitanításáról intézményesen kellene gondoskodni. Még a hírneves nagyüzemek figyelme sem terjed ki erre

a kérdésre és így ezeknél is még mindig rakodómunkából lesz idővel a fűrészmester.

Pedig kétségtelen, hogy bizonyos kiválasztásnak itt is érvényesülnie kell, különösen mióta a faanyaggal való takarékos bánásmód a helyes nyersanyaggazdálkodásnak egyik sarkalatos tétele.

Nem csodálhatjuk tehát, hogy ismét — Németország lett a kezdeményező és elsőnek valósítja meg a fűrészüzemi munkások szakszerű kiképzését. Ez persze nem tanintézetekben történik, hanem kint a telepen, amihez legfeljebb egy-két órányi esti előadás járul.

Az érdekképviselő: a *Deutsche Arbeitsfront* fűrészüzemi csoportja az állami szakképzésügyi hivattal és a műszaki iskolaügyi bizottsággal olyan értelmű megállapodást létesített, hogy a jövőben minden fűrészüzemi munkásnak 2 évi oktatásban kell részesülnie, azoknak pedig, akik művezetői hatáskörre pályáznak, 3 évi elméleti és gyakorlati kiképzés után, írásbeli és szóbeli vizsgát is kell tenniük. Minden telep maga tartozik munkásainak szakszerű kitanításáról gondoskodni, amit az illetékes iparhatóság és az érdekképviselők szigorúan ellenőriznek.

Hogy a kisebb üzemeknek is módjukban legyen a megkívánt elméleti anyagot munkásaik rendelkezésére bocsátani, a bécsi *Hochschule für Bodenkultur* fakutatásügyi intézete, az „*Internationaler Holzmarkt*“ nevű szaklap felkérésére magára vállalta a tanítást, amelynek egyszerű, világos, folytatólágos közlemények formájában tesz eleget.

A tananyag beosztása a következő:

A) *A megmunkálás anyaga*. I. A fa műszaki tulajdonságai (szövet, hibák, védelem, javítás): 1. fenyőfélék, 2. lombfák. II. A fa útja az erdtől a fűrészig: 1. kitermelés, 2. osztályozás, 3. közéletítés, 4. bemérés, 5. átvétel, 6. tárolás, 7. szállítás, 8. munkaköltség.

B) *A rönkö-tér*. I. Beosztása. II. Osztályozás. III. Továbbítás. IV. Tárolás. V. Segédeszközök. VI. Munkaköltségek.

C) *A fűrésztelep*. I. Épületek: 1. erőtelep, 2. fűrészcsarnok, 3. melléképületek, 4. fűtés és világítás. II. Hajtóerő: 1. víz, 2. gőz, 3. villamosság, 4. egyéb erőforrások. III. Erőátvitel: 1. tengely, csapágyak, csatlók, 2. szíj-, huzal- és fogaskerék-hajtás, 3. egyebek. IV. Famegmunkáló gépek: 1. fajtái: a) keretek, b) körfűrészek, c) szalagfűrész, d) gyalugépek, e) marógépek, f) egyebek. 2. az eldaraboló szerszámok a) fűrészlapok, b) gyalúkések, c) marófejek, d) egyéb vágószerszámok kezelése. V. A hajtóművek és munkagépek kezelése és karbantartása. VI. Pótalkatrészek.

D) *A fűrészárutelep*. I. Beosztása. II. Közéletítés. III. Szállítás. IV. Rakásolás. V. Segédeszközök. VI. Munkaköltség.

E) *Melléküzemek*: I. Szárítókamrák, II. Gyalúműhely, III. Hasító, IV. Ládagyártás, V. Hulladékértékesítés.

F) *Az üzem*. I. A munkahely: 1. üzemi költségek, 2. személyi kérdések, 3. a feldolgozás technikája: a) az eldarabolás fajtái, b) keretméretek, c) kihozatal; 4. a feldolgozás költsége, 5. napi jelentések az üzemben, 6. tűzvédelem és balesetbiztosítás. II. Az iroda: 1. a vétel és eladás fajtái, 2. kereskedelmi szokványok, 3. kereskedelmi törvény, 4. egyéb hatósági rendeletek, 5. kereskedelmi levelezés, 6. kötlevelek, 7. bérvágás, bérleti szerződések, 8. áralakulás a bevásárlásnál és eladásnál, 9. a választékok kialakítása és a szabványosítás, 10. folyószámlák, 11. pénztár, 12. évi zárlat és mérleg, 13. üzemműstatistika, 14. adók, szociális terhek, 15. biztosítási kérdések. III. Szállításiügy: 1. közúti forgalom, 2. vasúti fuvarozás, 3. vízi utak, 4. tengelyen való szállítás.

G) *Különfélék*. I. Fontos események. II. Szakirodalom. III. Beszerzési források. IV. Betűrendes tárgymutató.

*

Az eddig megjelent „leckék“ jól átgondolt és kitűnően megírt, világos, könnyen érthető közlemények, amelyek máris kellő biztosítékot nyújtanak arra, hogy ez az életrevaló vállalkozás hiánytalanul megoldja a maga elé tűzött feladatot.

Bátran irígyelhetjük érte a németeket!

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kedves Leveles Láda!

Erdőmérnök-pótlás.

Jelige: „Kinek nem inge, ne vegye magára!“

Sokáig nem tudtam megmagyarázni magamnak, mi lehet az oka, hogy azok a kartársaim, akik szorgalmuk, tehetségük révén, a Gondviselés kegyelméből s nem utolsó sorban kenyéradójuk jóvoltából, legyen az állam, közélet, vagy magánbirtokos, a sok-sok erdőmérnök közül elérték az elérhető legmagasabb vezető állásokat, *nem adják fiaikat az erdőmérnöki pályára.*

Valahogy az lenne az eszményi állapot, ha a fiú apja örökébe lépne, akár a régi, híres céhvilágban, vagy ne menjünk messze: a „100%-os“ kereskedelem terén. Nem kell magyarázni, mennyi előnye van annak, ha a fiú folytatja a régi mesterséget, amibe született, amelyben ifjúkorát, vakációit apja mellett töltötte. A német erdőszet is két híres erdőszeszaládnak köszönheti hatalmas fejlődését. Az egyik: *Cotta, két fiával, a másik: Hartig,*

fiával és unokájával. Nálunk is akad nem is egy család, ami ezt a tételt bizonyítja.

S mit látunk ezzel szemben?

Ha megkérdézzük ezeket a *vezető állásban lévő* kartársainkat, milyen pályára adtad fiadat, csekély kivétellel a válasz ez: *Jogásznak.*

Magyarázatot nem is kell, hogy ehhez fűzzenek, ez a *büvös szó* mindent megmagyaráz. Jelenti a mai, még elmaradott Magyarországot, ahol még mindig nem értik meg az idők szavát. A nyugati államokban a műszaki, gazdasági és kereskedelmi szakemberek irányítják az állam, közületek és magángazdaságok, nálunk sokkal fejlettebb, lüktető életét, a jogászok csak ezek munkáját támogatják. Nálunk fordított a helyzet, ezért nem tudunk a való élettel lépést tartani. Majdnem úgy van, mint a tengerisóhivatalnál, a Népszövetségnél. Nem az élet a fontos, hanem a csűrhető, csavarható paragrafusok, a fő-, al-, segéd- és mellékbi-zottságok, amelyek ide-oda tologatják az aktákat s mire napvilágot lát valami megoldásféle, legtöbbször régen túlhaladta azt a legnagyobb úr, a rohanó, kíméletlen idő.

Nálunk még mindig a jogi pálya az, ami az életben való boldogulást, előrehaladást jelenti. *Jogászból minden lehet.* A többi *alkotó* pálya már alárendelt jellegű.

Ezt látják vezető állásba került kartársaink. Mennyivel többre vihették volna tehetségüikkel, szorgalmukkal, ha a jogi pályát választják. Arról nem is beszélek, hogy a jogi képesítést mennyivel könnyebben lehet megszerezni. A tanulmányok alatt az illető kenyérkereső állást vállalhat s végén szinte kivétel nélkül doktorátushoz jut. Így mennyivel olcsóbb is ennek a pályának elvégzése. Az erdőmérnöki elég költséges is, mert Sopron derék városa nem nyújthat annyi kedvezményt a hallgatóknak, mint a nagy főváros.

Legtöbb jogi doktor kartársunk hivatása kifogástalan el-látása mellett szerezte meg e második diplomát, csak úgy, mellék-foglalkozásként. Viszont ezzel szemben az erdőmérnöki doktorá-tust alig néhányan tudták megszerezni.

Elképzelhető lenne ez fordítva? Hogy egy állásban lévő jogász elvégezhesse például az erdőmérnöki szakot és elnyerje a tudorságot? Erre csak hangos kacagás lehet a felelet.

Szomorú ez nagyon, de így van.

Hány évtizede küzd a mérnökség egyeteme azért, hogy a sok százmilliós költségvetéssel dolgozó fővárosunk *utolsó, harma-dik alpolgármesteri állását mérnöki képesítésével töltsék be,* mi-kor a közműveket is beszámítva, a kiadások túlnyomó része mű-szaki természetű. Törvény is van erre, de ez csak arra jó, hogy ne hajtsák végre.

Mi, magánalkalmazottak abban a hitben élünk, hogy az államiaknak hozzánk képest paradicsomi a soruk. De náluk se sokkal jobb.

Csak el kell olvasni a *Mézői Kamara* felterjesztését az „Állami erdészeti kérdések“-ről. (Jó volna Kedves Szerkesztőnk leköszölni ezt a klasszikus, de szomorú írást, legyen nyoma erdészetünk történetkönyvében!) Felhívja a miniszter figyelmét az *állami erdómézők nyomasztó megélhetési és tarthatatlan* (ezt a szót használja a megfontolt, komoly s szélsőségesnek nem nevezhető Kamara!) *előmeneteli viszonyaira*. Mit is mond a felterjesztés? Lássuk! Akkor aztán megtudjuk, miért nem lesznek az állami erdóméző-csemetékből erdómézők.

A 191 állami erdóméző közül összesen 6 éri el átlag 32 éves szolgálattal átlagos 57 éves életkorban az V., szóval az elérhető legmagasabb fizetési osztályt. Ez körülbelül 3%! A többség a VIII. fizetési osztályban küzdök, amit átlagosan 47 éves korban érnek el, 23 esztendő kemény szolgálat után. A XI. fizetési osztályban lévők átlagos életkora 41 év! Hát melyik pályán van ez így? Nem lett volna érdemesebb a sok tanulás helyett „*fakereskedőnek*“ menni, akiknél sokszor az a képzettség, hogy ... no, ne is beszéljünk róla!

De a 191 kinevezett állami erdóméző még szerencsés. Mi van azonban a 73 „*létszámon felüli ideiglenes havidíjas*“-sal? Akik között igen sok 40—50 éves is akad. *Az ipari művezetőknek sokkal rózsásabb a helyzete ezeknél*. Mi a bűnük, hogy ilyen lassan haladnak a messi cél felé, hogy végre elmondhassák: m. kir. erdóméző-*gyakornok* lettem! Legtöbbjének egyedüli bűne, hogy amikor a haza védelmében megfújták a trombitákat, nem egyéni boldogulásukat latolgatták hideg, számító, józan ésszel, hanem mentek gondolkodás nélkül, lelkesen a haza iránti szent kötelességet teljesíteni. Hogy aztán mit jelentett az, hogy 3—5, sőt többévi távollét után nem ifjú, de férfifővel, sokszor megviselt egészséggel, idegrendszerrel kellett folytassák félbehagyott tanulmányaikat, azt csak az tudja, aki maga is végigpróbálta ezt. Nem lehet rossz néven venni némelyiktől, ha az iskola immár szűk padjában nehezebben állotta meg helyét, egyeseknek kétszer annyi időbe telt tanulmányainak befejezése, mint a szerencsésebb itthonülőknél. Ha a golyózáporban helyt tudtak állani férfiasan, miért ne tudnának a polgári életben? Csak nem jutott soknak alkalom arra, hogy erdómézői hivatását teljesítse. Kénytelenek voltak mint kataszteri mérnökök, vasúti mérnökök, stb. elhelyezkedni. Hányan lettek malom-, forgalmiadó ellenőrök, még ügyvéd is akad sorainkban.*

* Sőt: önálló fényképész, haranggyári üzemvezető és — műszaki sokoldalúságunk nagyobb dicsőségére — még petróleumkutató is! ((Szerk.))

Ezek azonban mint erdómérnökök hiányoznak majd, ha a létszám szaporítására lesz szükség.

Igaz, nem érdem a hazáért való küzdés, vérhullatás, szenvedés, csak magyar kötelesség! De a nagy nyugati nemzeti államok másként kezelték visszatért harcos fiaikat. *Az ú. n. „tűzharcos“ törvény legfeljebb azoknak az állami erdómérnököknek hullat valami kis morzsát, kik már kinevezettek voltak.* De a többiek? Hány szolgálati évet veszítettek el, míg végre 45 éves korukban *ideiglenes* gyakornokok lettek!

A magánalkalmazásban lévőknél nem is érdemes a tűzharcos törvényről beszélni. Szeretném, ha törvényhozóink egyetlen paragrafust tudnának mutatni, ami nekünk csak valami kis előnyt is jelent. Még az az évenként egy kedvezményes vasúti jegy se dukál nekünk, mert, hála Istennek, túlnyomórésziünk eléri az évi 2000 pengős jövedelmet.

Lássuk hát, mi a helyzet a magán-alkalmazásban állóknál, ha már az államiak sora se nagyon rózsás.

Amilyen apátlan-anyátlan, elhagyatott, árva, mostoha-gyerekek az erdőgazdaság és annak alkalmazottai a magyar állam kebelében, hasonlóan van ez a legtöbb uradalomban. Még mindig nem ébredtek sok helyen tudatára annak, mit is jelent az erdő, a szakszerűen, helyesen, de *lelkesen* is kezelt erdőgazdaság.

Ne értsenek félre. Nem akarunk mi jószágigazgatók, vagy ehhez hasonlók lenni, más üzemek felett parancsolgatni. Karunkról még a legelfogultabb ellenfelünk se állíthatja ezt. Csak tessék nyitott szemmel elolvasni lapunkban felfogásunkat például a vadászat kérdésében. Ott is mihez ragaszkodunk? Kizárólag ahhoz, hogy az erdőben a vadászat terén mi és ne más legyen az úr. De ezt aztán követeljük is.

Új erdőtörvényünk, okulva a mult bűnein, tapasztalatain, már kötelezőleg elrendeli, hogy az erdőbirtok irányítását, vezetését kizárólag okleveles erdómérnökök láthatják el. De ez még csak írott malaszt. Mikor lesz ebből valóság? Még késnek a rendeletek. A törvény évtizedekig készült. A végrehajtási utasítás a törvény kihirdetése után két évre látott napvilágot. Mikorra várhatjuk a szükséges rendeletek megjelenését? Az erdómérnöki állások betöltéséről. Az üzemtervek készítéséről. Ha ilyen ütemben halad minden, az annyira szükséges gazdasági tervek még akkor se lesznek készen, amikor már *unokáink lépnek a jogi pályára.*

Ragaszkodunk ahhoz, hogy a törvény ne csak írott malaszt legyen. Követeljük annak végrehajtását *elsősorban kenyéradóink érdekében*, hogy az erdőgazdaságokban a mi befolyásunk, irányításunk legyen a mérvadó, az érvényesülhessen.

A régi világban az államnál az erdészet a bányászatnak

vagy a kohászatnak volt az alárendeltje. De aztán látták ennek tarthatatlanságát és szétválasztották az össze nem illő ágakat.

Mihályi legutóbbi, igen megszívlelendő tanulmányában olvashatjuk, hogy a nagy német állam teljesen önállósította, s függetlenítette az erdőgazdaságot (ott az összes vadászati ügyeket is az erdészet alá rendelték), pedig eddig is más volt a helyzet, mint nálunk.

Néhány igen előrelátó magyar erdőgazda is régen elválasztotta az erdőgazdaságot a mezőgazdaságtól. S ha megkérdeznék őket, vajjon mi lenne a megállapításuk? Kárát vallották ennek? Azt hiszem, csak egy válaszuk lehet, hogy: nem.

Legfeljebb mi történt?

Egészséges, nemes verseny fejlődött ki a mező- és erdőgazdaságok között, *mindenkor a birtokos javára*. A birtokos tisztán, reálisan látja, mit ér, mit jövedelmez az egyik, mit a másik. A szétválasztással jár, hogy a birtokos kénytelen gyakrabban érintkezni erdőgazdaságunk vezetőjével, jobban megismerni a fa-tenyészet nagy értékét, s már nemcsak a vadászati lehetőséget látja az erdőben.

Az ilyen helyen minden áldozatot meghoznak az erdő érdekében, százezre jobb az alkalmazottak helyzete, javadalmazása, közvetlenebb a viszony az alkalmazó és alkalmazott között. Természetesen az erdőgazdaságnak nem szabad öncélokot követni, *nem szabad ebben utánozni a mezőgazdaságot*, minden erejével támogatni, segíteni kell a testvér üzemet.

Az egyenrangú felek között nagyobb az együttműködés. De ahol az erdészet felé rendelt mezőgazdasági vezető hatalmi szóval, egyoldalúan állapítja meg az elszámolási egységeket, hogy a mezőgazdaság mérlege kedvező legyen, jövedelmet mutasson fel, gondolván magában: az erdőgazdaság úgyis kibírja azt a kis különbözetet, ami 20—30 és néha még több %-ot tesz ki, az nem egyéb, mint a birtokos *félrevezetése*. A birtokos nem látja, melyik üzeme jövedelmez, melyiket kell segíteni, melyiknél érdemes beruházni, stb. Ilyen eset — sajnos — igen gyakori és oldalakon át sorolhatnánk fel hasonlókat.

Távol áll tőlem támadni a mezőgazdaságokat, *csak az erdőgazdaság és annak alkalmazottjai részére kívánok több igazságot*. Egy jöttányival sem többet, mint amennyit a törvény előír, amit birtokosaink a törvény tervezetének tárgyalása alkalmával el is fogadtak.

Mi, akik együtt élünk a mezőgazdasággal, látjuk annak hősies küzdelmét a nehéz viszonyokkal.

De látjuk a jövőjét is!

Ezért kell nagyobb súlyt fektetni az erdőgazdaságra, amelyhez semmiféle földosztó demagógia nem mer nyúlni!

A történelem kerekét megállítani nem lehet. *Nagybirtoknál a jövő az erdőgazdaságé*, a mezőgazdaság területe kisebb lesz s mind nehezebb lesz a helyzete, az üzemi kiadások nőni, a jövedelem csökkenni fog. Ezzel szemben az erdőgazdaság már hány birtokost mentett meg az anyagi pusztulástól, mondjuk egy rendkívüli használattal. Meg tudja ezt tenni valamelyik mezőgazdaság? Legfeljebb úgy segíthet magán, ha egy részét birtokának eladja, mert ha ingó- vagy élőleltárától válik meg, az a gazdaság halálát jelenti. A szétparcellázott és elosztogatott mezőgazdaságot vissza lehet szerezni? Erre a visszatért Felvidék birtokosai tudnak felelni. A feldarabolt lepedőből egész lepedő sohasem lesz.

Lehet, hogy kissé terhesebb két vezetőemberrel tárgyalni, kényelmesebb eggyel. De a jól felfogott, jövőbetekintő érdek ma már megköveteli, hogy *az erdőgazdaság egyenrangú fél legyen a mezőgazdasággal*.

Ezzel a kitéréssel feleletet is adtam arra, miért nem adjuk mi se, magánuradalmiak, fiainkat az erdőmérnöki pályára. Érezzük másodosztályúságunkat. Igaz, vannak dicséretreméltó, kivételes helyek is. De mindenki nem szolgálhat azokon. *A legtöbb helyen hiába adjuk oda lelkünket, egészségünket*, elmarad a teljes önfeláldozással végzett munkánk elismerése. Előléptetés, javadalmazás emelése a legtöbb helyen ismeretlen fogalom. Marad a régi, amivel szolgálatunkat kezdtük. Legfeljebb 15—25 évi szolgálat után azt vesszük észre, hogy az kisebb a kezdetinél, mert közben jött az akkor még ismeretlen kereseti különadó, jövedelmiadó stb., attól eltekintve, hogy csak az utolsó évek alatt is mennyivel emelkedett a megélhetési indexszám (pedig a fa ára nem csökkent, sőt emelkedett ez alatt az idő alatt, szóval az erdőgazdaság jövedelmezősége fokozódott!). Arról már nem is beszélek, hogy közben gyerekeink születtek, azokat neveltetni, iskoláztatni kell, a távolból, messze az iskolától. Ha meg befejezték tanulmányaikat, sokszor évekig kell még segíteni őket, míg egy 80—100 pengős álláshoz jutnak, feltéve, ha van megfelelő összeköttetés, rokonság vagy protekció.

Minden szülő természetes vágya, kívánsága, de kötelessége is, hogy fia többre vigye apjánál. Ez a helyes fejlődés útja.

Mi öregek, akik rajongó szerelmesei lettünk az erdőnek, folytatjuk további lelkesedéssel elkezdett munkánkat, nem a fizetésért, hanem azért, mert szeretjük hivatásunkat, rabjai lettünk annak. Minden gondolatunk az erdő körül forog. Azzal ébredünk, azzal térünk nyugovóra, talán még azzal is álmodunk.

De mi lesz, ha nem lesz kellő és megfelelő utánpótlás? Ha a tehetségesebb ifjak nem mennek az erdőmérnöki pályára, mert tartanak attól, hogy ott nem boldogulnak? Ha az erdészcsesemétek, akik apjuk mellett megszerették az erdőt, a szép erdőmér-

nöki hivatást, *kénytelenek jogi pályára menni*, mert annak elvégzése könnyebb, olcsóbb és több kilátással kecsegtet a jövőre nézve?

Pedig nagy baj ez. Olyan, mint egy hatalmas tetőfokára érkezett ország, ahol hiányzik a jövő nemzedék, és a sorsdöntő órákban nincs erős tartalék hadserege.

A pillanatnyi jelenben talán elegen vagyunk. De mi lesz akkor, ha mégis... mégis hazatér a kárpáti erdők egy része...?

A Mérnökegylet közlönyének most megjelent számában rövid ismertetés van a magyar *mérnökpótlásról*. Szeretnék bővebben foglalkozni a cikkben foglaltakkal, de túlhoszúra nyult már levelém.

Röviden csak a következőket.

Az 1930—1937. tanévek alatt 113 erdőmérnöki oklevelet adtak ki. Egy évre átlagosan 16 esik.

Az első évre beiratkozó erdőmérnökhallgatók száma 1930 óta 7%-kal csökkent. A bányászoknál és kohászoknál 327%-kal emelkedett! Tanulságos számok. A cikknek az a megállapítása, hogy az erdőmérnöki oklevelek száma 1930 óta 200%-kal emelkedett, téves. És pedig azért, mert ez az év volt a legmélyebb ponton, mindössze 6 oklevelet adtak ki, így nem alkalmas a következtetés alapjául.

Hát nincs jövője már az erdőgazdaságnak? Tagadom! Ezernyi, tengernyi hivatás vár reánk még e szűk kis Csonkaházában is. Ismét csak hivatkozom a Mérnöki Kamara előterjesztésére. S az abban foglaltakon felül itt van még *az őrségváltás a faiparban, fakereskedelemben. Azt is az erdőmérnökségnek kellene vállalni, ha lenne kivel. De nincs!*

Hiszen még arra sincs elegendő erdőmérnök, hogy a törvény végrehajtható legyen. Az Erdészeti Statisztikai Közlemények 1930. évi adatai szerint a Csonkahaza 1 millió 994 ezer kh-nyi erdejéből mindössze 1 millió 177 ezer kh áll szakszerű kezelés alatt, összesen 477 erdőtisztel, akik között még elég sok a nem okleveles erdőmérnök. Szakszerű ellátás nélkül van még mindig 817.000 kh. Mit mond ez? Azt, hogy *még kb. 345 erdőmérnökre lenne szükség*, hogy minden csonkahazai erdő szakszerű kezelés alatt álljon. S amíg nem lesz így, addig nem is lesz igazi, okszerű és belterjes gazdálkodás, amire pedig nagy szükségünk van.

Pedig a mainál még szakszerűbb, tökéletesebb kezelésre lenne szükség, ha azt akarjuk, hogy a mezőgazdaság kieső jövedelmét pótolja az erdőgazdaság.

Azt mondhatják, hogy túl komoran látom, festem le a helyzetet. Pedig ez így van. Az erdőmérnökök hivatása magával hozza, hogy ne a jelennek éljünk. A mi szemléletünk mindig a

jövőbe néz. Mi, amikor a fiatal erdőben tisztítunk, vagy gyérfiünk, mindig az eljövendő szép, öreg szálerdőt látjuk lelki szemünk előtt. Amellett makacsok vagyunk szinte a konokságig. Ha az erdősítésünk nem sikerül, megismételjük egyszer, kétszer, s ha kell tízszer, míg csak eredményt érünk el. Ez a hit éltet bennünket, s meggyőződésünk, *ha az illetékesek, az arra hivatottak meghallják és meg is hallgatják szavunkat, mielőtt késő lenne, felvirul, naggyá lesz a magyar erdőgazdaság.* Már ütött az utolsó óra! *Videant consules...*

A termelt faanyagok bejelentése.

Az erdőgazdasági munkákra rendkívül kedvező az idei tél. Keveset havazott, alig volt eső, derék erdei munkásaink néhány nap kivételével serényen dolgozhattak. Még nincs itt a február vége, és a termeléssel már ott tartunk, mint más években áprilisban: befejezéséhez közeledik. Fő a fejünk, mivel is foglalkoztassuk favágóinkat, akik lázas munkájuk után rövidesen leteszik a fejszét, fűrészt. Míg a tavaszi erdősítéseket elkezdhetjük, addig a hozzáértőbbeknek, megbízhatóknak adhatunk erdőápolási munkákat. Ha az időjárás ilyen kedvező marad, bizony sok kemény, munkás férfikéz várja dologtalanul a mezőgazdasági munkák eljöttét...

Ránk is újabb munka vár. *Közeledik az idén termelt készleteknek a földművelésügyi minisztériumhoz való bejelentése.* Az erre vonatkozó rendelet arra kötelezi a fatermelőket, hogy a „*bejelentőlapokat maguknak kell a minta szerint elkészíteni*“.

Álljunk meg egy szóra ennél. Nem volna célszerűbb, ha a minisztérium készítené el ezeket a nyomtatványokat és látná el velük az érdekelteket? Vagy ha ez túlságos adminisztratív megterhelést jelent, nem adhatna *hivatalos megbízást az Országos Erdészeti Egyesületnek* az árusításra, amivel nemcsak a *saját gondjait csökkentené, de nagy terhet venne le az ezer apró-cseprő gonddal küzdő külső üzemnek válláról, sőt — ami talán szintén nem egészen mellékes szempont — némi, becsülettel megszolgált keresethez juttatná nehéz anyagi helyzetben élő patinás Egyesületünket is!*

Örömmel és szívesen megtérítenők a nyomtatványok árát. *A mai szabványosító és észszerűsítő világban gondolni kell a látszólagos csekélységre is.* Ilyen nyomtatványt készíttetni igen költséges dolog, amikor egy-egy erdőgazdaságnak egy esztendőre a másodpéldányokkal együtt legfeljebb 24-re van szüksége. *Álljunk neki vonalozgatni?* Nem tudjuk az erre fordított időt hasznosabbal eltölteni? Legtöbb helyen nincs írnok, ezzel is a kezelő erdőmérnök vesződhet. Nem többet érne, ha azalatt az idő

alatt, míg egy ilyen kimutatást megvonaloz, helyette pár hold gyérintést személyesen kijelöl?

Maga a F. M. se igen fog örülni az ilyen házilag készített kimutatásoknak. Ahány helyről jönnek, annyiféle lesz a papírnagyság, hogy mást ne is említsek. *Még tisztességesen kezelni se lehet majd a befutó, tengernyi, „egyéni“ nagyságú és kivitelű papírtömeget.* Úgy lesz majd, mint történt a Külkereskedelmi Hivatalnak küldött kimutatásokkal. Ott is így kezdődött. A vége az lett, hogy a K. K. H. inkább saját költségén maga látja el az érdekelteket a szabványosított, tehát egyöntetű, jól és könnyen áttekinthető, s kezelhető nyomtatványokkal, csak hogy saját munkáját megkönnyítse!

Nem jobb hát megelőzni a sok zavart s azonnal, egységes, szabványos, amellet olcsó nyomtatványokkal kezdeni a nyilvántartást?

Ami pedig a kimutatást illeti, nem értem, *miért kell q-ban feltüntetni a „szénítésre szánt tűzifa mennyiségét.* Nem tudom, hol van ez így szokásban. Szerintem ezt is csak ürméterekben lehet s kell is. Még az üzemptervi nyilvántartások vezetése is egyszerűbb, ha nem a súlyt kell tömörköbméterre átszámítani. Így a tűzifánál kétféle mértékkel kell számolnunk, a súllyal és térfogattal. Azt hiszem, itt csak sajtóhibáról lehet szó.

S még egyet, ami országunk faellátása szempontjából rendkívüli jelentőségű. Tudom, ezért néhány kartársam szeretne jól hátbavágni, mit is hívom fel erre az illetékesek figyelmét, olyasmire, ami csak újabb irodázgatást jelent, amit nem nagyon kedvelünk.

Köztudomású, hogy az újabb rendelkezéssel a fakészleteket, de csak az új, idei termelésűt, nagyon helyesen és a szakszerűségnek megfelelően *(meg szívünk szerint is!)* a F. M.-nak kell bejelenteniünk. A félkész és kész erdei termékeket továbbra is — időnként — a K. K. H.-nak. Egyebet nem.

De mi van az előző évről maradt tűzifa- és szerfakészletekkel? Azokat nem szükséges továbbra nyilvántartani? Hogyan lásson tisztán a kormány, hogyan folytasson helyes külkereskedelmi politikát, ha ezeket a készleteket nem ismeri minden időben. Talán erre célzott nemrégiben egy nem is baloldali, de kimondottan jobboldali napilap ú. n. „fagazdasági“ rovatában, hogy *teljesen ismeretlen a készletben lévő tűzifamennyiség. Hát ezért történtek a K. K. H.-hoz való bejelentések?!*

Általában szomorú, hogy a napilapok hasonló rovatait nem tárgyilagos, jól értesült szakemberek vezetik, mert így csak a közönséget, a termelőket és fogyasztókat egyaránt, vezetik: *félrel!*

Külön íven kellene a szárász tavalyi és a friss vágású idei készleteket bejelenteniünk. Minden rendesen vezetett erdőgazda-

ságban úgy is külön tartjuk ezt anyagnaplóinkban nyilván, ez tehát nem okozna munkatöbbletet.

Az lenne a kívánatos, a helyes és jó, ha már mindennemű, tehát félkész és kész erdei termék nyilvántartása is a F. M. hatáskörébe tartoznék! De hol vagyunk mi még ettől?

Nem vagyunk elég élelmesek, hangosak. A nálunk erőszakosabbak szeretnének mindent elkaparítani előlünk és tőlünk. Álljunk már egyszer a sarkunkra, s *vegyünk mindent a mi kezünkbe, ami az erdőgazdasággal, fagegmunkálással és fakereskedelemmel a legcsekélyebb összefüggésben áll!*

A selmeci Magyar Ház.

Melyikünk nem gondol vissza ragaszkodó szeretettel és boldog emlékezéssel a mi jó öreg Selmecünkre, ahol másfél évszázadon át „élt és virágzott“ híres akadémiánk és főiskolánk. (Nem a büszke műegyetem, ahol már csak harmadrangú polgárok vagyunk . . .!)

Egyesületünk gavallér módon felajánlotta, hogy még a „Levélszekrény“ rovatnak beküldött közleményeket is honorálja.

Rendben van, elfogadjuk. De egy kis kikötéssel. Ezeket a tiszteletdíjakat fizesse be a példát adó, nagy magyar *Esterházy* által kezdeményezett *felvidéki Magyar Házak javára*, az 1111-es csekk számlára. *De határozottan és kifejezetten a selmeci Magyar Ház javára*. Ennyivel tartozunk Selmec drága magyarságának.

A Mérnöki Kamara szép összeget ajánlott fel erre a célra.

Lenne egy javaslatom. Tudom, a szerkesztő-titkár (mert neki lenne ezzel is dolga, baja) szívesen vállalja ezt a többletmunkát.

Szólítson fel minden kartársat, mennyit hajlandók mondjuk 1939-ben a selmeci Magyar Ház javára felajánlani. Mutassuk meg egységünket, összetartásunkat. Fejenként és havonként kötelezzük magunkat anyagi tehetségünkhöz mérten, 1—2—3—5 pengő befizetésére. Ha kereken csak 600 erdőmérnököt számítok átlagosan havi 2 pengővel, az már egy esztendőben közel 15.000 pengőt tesz ki, amivel már lehet valamit kezdeni!

Engedd meg hát *kedves Leveles Láda*, hogy *levélírói tiszteletdíjat a selmeci Magyar Ház fészekrakásához felajánlhassa*, mint első sárgolyócskát

1939 év február havában

az *Első Fecske*.

A magunk részéről csak a selmeci Magyar Ház tervéhez kívánunk hozzászólni.

Hogy mit jelent nekünk, akik még az ősi Alma Mater kebeléről indultunk útnak, Selmec emléke — azt hiszem, nem kell magyaráznom.

Szavunk tehát elsősorban az 1919. év előtt beiratkozottakat keresi, de meghallják talán azok is, akiket nem érzelmi kapcsolatok, az emlékezés romantikája, hanem velünk azonos hitük és bizodalomuk fűz a selmeci hagyományokhoz: *mindnyájunk örök erőforrásához.*

Kérjük tehát mindazokat akik ebben a gondolatban közösséget vállalnak velünk, ajánlják fel anyagi tehetségük szerint *jószívvel* azt, amivel a selmeci Magyar Ház alapjainak lerakásához hozzá kívánnak járulni és jelöljék meg egyben az általuk választandó fizetési módozatot is.

A beérkező felajánlásokról lapunkban folytatólagos kimutatást teszünk közzé, az összes ideirányítandó befizetéseket pedig a f. év végén — ugyancsak névszerinti részletezés mellett — fogjuk rendeltetése helyére juttatni.

A legesékelyebb adomány is értékes segítség és minden fillére a magyar erdőmérnökök *kari és nemzeti kötelességteljesítésének a bizonyysága.*

Ezt el ne felejtjük!

M.

A rend kedvéért!

Nagyon kérjük t. olvasóinkat, szíveskedjenek a magyar erdőtisztikai tagjainak **név-, cím-, rang- és lakásváltozását** nekünk minden alkalommal bejelenteni, *hogy mindenkinek megadhassuk, ami őt megilleti.*

Az „Erdészeti Lapok“ esetleg **elveszett példányainak a pótlását** is csak akkor vállalhatjuk, ha t. tagtársaink és előfizetőink **cím- és lakásváltozásukat** velünk idejében közlik.

Kérjük azonban, hogy a **pótlás iránti igényüket** az illető füzet megjelenése után **két héten belül** szíveskedjenek bejelenteni, mert később nem áll módunkban a kért füzeteket díjtalanul megküldeni.